

1 Postojanje platnog naloga

Postoji mogućnost izdavanja platnog naloga. U tom se slučaju primjenjuju odredbe članaka od 623. do 634. Zakona o parničnom postupku, odnosno Predsjedničke odluke 503/1985, kako je izmijenjena i koja je na snazi.

1.1 Područje primjene postupka

Građanske i trgovačke stvari: sporovi uređeni privatnim pravom ako zakonom nije propisano da su za njih nadležni drugi sudovi (članak 1. Zakona o parničnom postupku).

1.1.1 Koje su vrste potraživanja prihvatljive (npr. samo novčana potraživanja, samo ugovorna potraživanja itd.)?

Novčana potraživanja ili potraživanja na temelju vrijednosnih papira, to jest potraživanja na temelju čekova, mjenica i zadužnica, ako su potraživanje i dospjeli iznos ovjereni javnim ili privatnim dokumentom te ako su ta potraživanja izražena u eurima ili drugoj stranoj valuti (članak 623. Zakona o parničnom postupku).

1.1.2 Postoji li gornja granica vrijednosti potraživanja?

Ne, ne postoji gornja granica vrijednosti potraživanja.

1.1.3 Je li uporaba tog postupka obvezna ili ne?

Postupak za platni nalog nije obavezan jer vjerovnik uvijek može pokrenuti redovni postupak u kojem se na kraju deklaratornog sudskog postupka donosi sudska odluka o njegovu potraživanju, za razliku od postupka za platni nalog u kojem se izdaje platni nalog, koji nije sudska odluka već izvršan instrument (članak 631. Zakona o parničnom postupku).

1.1.4 Je li postupak dostupan ako tuženik živi u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji?

Ne, platni nalog ne može se izdati (a ako se izda, on je ništav) ako ga je potrebno dostaviti osobi koja boravi u inozemstvu ili čije je prebivalište nepoznato, osim ako je ta osoba u skladu sa zakonom imenovala zastupnika *ad litem* u Grčkoj (članak 624. Zakona o parničnom postupku). Mjesto dostave je mjesto gdje dužnik stvarno (*corpore*) boravi u trenutku dostave.

1.2 Nadležni sud

Sudac prekršajnog suda nadležan je za novčana potraživanja u iznosu do dvadeset tisuća eura (20 000 EUR), a sudac prvostupanjskog suda za sva ostala novčana potraživanja. Mjesna nadležnost, odnosno sud koji je nadležan *ratione loci*, određuje se na temelju općih odredaba o lokalnoj nadležnosti, odnosno na temelju odredaba članaka od 22. do 41. Zakona o parničnom postupku. Na primjer, na temelju tih odredaba sud (okružni građanski sud ili prvostupanjski sud) može biti nadležan *ratione loci* za mjesto prebivališta dužnika ili mjesto izdanja dužničkog instrumenta (npr. čeka) ili mjesto prihvaćanja ili plaćanja mjenice.

1.3 Formalni zahtjevi

Zahtjev se podnosi na sljedeće načine:

(a) usmeno pred sucem prekršajnog suda izlaganjem relevantnog izvješća (članak 626. stavak 1. u vezi s člankom 215. stavkom 2. Zakona o parničnom postupku), što ne isključuje mogućnost podnošenja pisanog zahtjeva ili

(b) obvezno u pisanoj obliku sucu prvostupanjskog suda nakon što je tajništvu prvostupanjskog suda podnesen pisani zahtjev u kojemu moraju biti navedeni:

naziv suda kojem se zahtjev podnosi (okružni građanski sud ili prvostupanjski sud);

vrsta pravnog instrumenta, odnosno „Zahtjev za platni nalog“;

ime, prezime, ime oca i prebivalište svih stranaka: vjerovnika i dužnika i/ili njihovih pravnih zastupnika te, ako su oni pravne osobe, njihovo poslovno ime i registrirano sjedište;

jasan, razložen, sažet i čitljiv opis predmeta pravnog instrumenta, napisan na grčkom jeziku, a ako sadržava dokumente na stranom jeziku, npr. račune na stranom jeziku, potrebno mu je priložiti ovjereni prijevod;

datum i potpis stranke ili njezina pravnog zastupnika ili ovlaštenog zastupnika te, ako je prisustvo odvjetnika obvezno, potpis odvjetnika;

adresa te, posebno, ulica i broj stambenog objekta, ureda ili trgovine stranke koja pokreće postupak, njezina pravnog zastupnika i ovlaštenog zastupnika; zahtjev za platni nalog te

potraživanje i točan iznos novca ili vrijednosnih papira te sve dospjele kamate na zahtijevano plaćanje (članak 626. stavci 1. i 2. u vezi s člankom 118. i člankom 119. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku).

1.3.1 Je li uporaba standardiziranog obrasca obvezna? (Ako jest, gdje se može dobiti taj obrazac?)

Ne, upotreba standardnog obrasca nije obvezna.

1.3.2 Mora li me odvjetnik obvezno zastupati?

Da, ako je zahtjev podnesen prvostupanjskom sudu i odnosi se na potraživanja u iznosu većem od dvadeset tisuća eura (20 000 EUR) ili okružnom građanskom sudu ako se odnosi na potraživanja u iznosu od dvanaest tisuća eura (12 000 EUR) do dvadeset tisuća eura (20 000 EUR).

Ako je zahtjev podnesen okružnom građanskom sudu i odnosi se na potraživanje u iznosu do dvanaest tisuća eura (12 000 EUR), stranka može pokrenuti sudski postupak ili se braniti u njemu, a da je ne zastupa ovlašteni odvjetnik (članak 94. Zakona o parničnom postupku).

1.3.3 Koliko detaljno moram obrazložiti potraživanje?

U zahtjevu za platni nalog mora barem ukratko biti opisana vrsta pravnog akta na temelju kojeg je nastalo potraživanje (= dug), npr. potraživanja na temelju ugovora o najmu ili ugovora o prodaji, potraživanja na temelju najma ili nenamirena potraživanja na temelju čekova. Vrsta ugovora ili pravnog akta općenito čini i osnovu za plaćanje te je vrijeme njezina nastanka, na primjer, istek roka u kojem je dužnik trebao namiriti zahtijevano potraživanje, ali to nije učinio, potrebno zasebno navesti. U zahtjevu se potom moraju navesti priloženi dokumenti iz kojih, na temelju tog zahtjeva, proizlazi vrsta i iznos potraživanja.

1.3.4 Je li nužno predložiti pisani dokaz predmetnog potraživanja? Ako jest, koji se dokumenti prihvaćaju kao dokaz?

Postojanje zahtjeva za platni nalog može se dokazati isključivo na temelju dokumenata jer se u okviru tog postupka svjedoci ne mogu ispitivati. Ti se dokumenti dostavljaju sa zahtjevom te ih tajništvo suda zadržava do isteka roka za podnošenje prigovora, a stranka protiv koje je platni nalog podnesen,

odnosno osoba koja je dužna namiriti potraživanje, mora biti upoznata s tim rokom. Kao dokazi se prihvaćaju svi dokumenti (privatni i javni) koji imaju dokaznu vrijednost u skladu s člancima od 432. do 465. Zakona o parničnom postupku, uključujući vrijednosne papire (npr. čekove, mjenice). U tim dokumentima moraju jasno biti navedeni svojstvo vjerovnika (korisnika) i njegovi podaci (puno ime), svojstvo dužnika i njegovi podaci, kao i razlozi i iznos potraživanja.

Konkretno, svaki dokument koji nije javan i na kojem se, u skladu s člankom 443. Zakona o parničnom postupku, mora nalaziti vlastoručni potpis izdavatelja kako bi imao dokaznu vrijednost smatra se privatnim dokumentom, a svaka se osoba koja preuzme obveze koje proizlaze iz tog dokumenta smatra izdavateljem.

Svaki dokument koji je u odgovarajućem obliku sastavio javni službenik ili osoba koja pruža javne usluge smatra se javnim dokumentom (npr. javnobilježničke isprave).

1.4 Odbacivanje zahtjeva

Zahtjev se odbija:

(a) ako nisu ispunjeni svi pravni uvjeti za izdavanje platnog naloga i ako se stoga potraživanje ili njegov iznos odnosno dužnik ili korisnik neposredno i jasno ne dokažu priloženim dokumentima ili

(b) ako podnositelj zahtjeva ne pruži objašnjenja koja je zatražio sudac ili odbije postupiti u skladu s preporukama za ispunjavanje ili ispravak svojeg zahtjeva odnosno za potvrdu vjerodostojnosti potpisa na svim priloženim privatnim dokumentima (članci 628. i 627. Zakona o parničnom postupku). S obzirom na to da nadležni sudac od podnositelja zahtjeva može zatražiti dodatne pojedinosti, dokumente i ispravke, a ako ih potonji ne dostavi, zahtjev se odbija na toj osnovi.

Ako je zahtjev odbijen, to se navodi na kraju zahtjeva te se ukratko iznosi osnova za njegovo odbijanje. To znači da nadležni sudac ne izdaje sudsku odluku te se stoga obavijest o odbijanju zahtjeva ne može pobijati žalbom. Podnositelj zahtjeva / vjerovnik naravno svedjedno može pokrenuti redovni postupak u pogledu svojeg potraživanja (vidjeti točku 1.1.3) ili podnijeti novi zahtjev za platni nalog (članak 628. stavak 3. Zakona o parničnom postupku).

1.5 Žalba

Pravo na žalbu ne može se iskoristiti ako je zahtjev za platni nalog odbijen.

1.6 Prigovor

Ako je zahtjev za platni nalog prihvaćen i platni je nalog izdan, dužnik protiv kojeg je on podnesen može podnijeti prigovor protiv platnog naloga u roku od petnaest (15) radnih dana od datuma dostave platnog naloga (članak 632. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Prigovor se može podnijeti i prije dostave platnog naloga.

Sud koji je nadležan *ratione loci* i *ratione materiae* je okružni građanski sud ili prvostupanjski sud, odnosno sud koji je izdao platni nalog.

Prigovor će se razmotriti (članak 632. stavak 2. Zakona o parničnom postupku) u skladu s kombiniranim odredbama članka 643., 649. i 650. Zakona o parničnom postupku, koje se odnose na posebne postupke za dužničke instrumente i sporove u pogledu najma, u vezi s odredbama u pogledu redovnih postupaka koje nisu protivne odredbama u pogledu prethodno navedenih posebnih postupaka (članak 591. stavak 1. točka (a) Zakona o parničnom postupku).

Prigovor, koji se mora dostaviti u prethodno navedenom roku od petnaest (15) radnih dana i koji je u protivnom nedopušten, potrebno je dostaviti odvjetniku koji je potpisao zahtjev za platni nalog ili na adresu osobe protiv koje je platni nalog podnesen, kako je navedena u nalogu, osim ako je s pomoću pravnog instrumenta dostavljena obavijest o promjeni adrese (članak 632. stavak 1. točka (b) Zakona o parničnom postupku).

1.7 Učinak prigovora

Podnošenjem prigovora ne obustavlja se izvršenje platnog naloga, koji je izravno izvršiv instrument (članak 631. Zakona o parničnom postupku). Međutim, sud koji je izdao platni nalog može, u okviru postupka za privremene mjere utvrđenog u članku 686. Zakona o parničnom postupku te nakon što stranka protiv koje je podnesen platni nalog podnese zahtjev, naložiti njegovu obustavu, s jamstvom ili bez njega ili uvjetno, sve dok se ne donese pravomoćna sudska odluka o prigovoru koji je trebao biti prethodno podnesen.

Uvjeti za prihvaćanje zahtjeva za obustavu izvršenja plaćanja su sljedeći: (a) pravodobno podnošenje prigovora i (b) pretpostavka uspješnosti barem jedne osnove prigovora.

Sudskom odlukom kojom se nalaže obustava zahtjevu se oduzima njegova izvršnost te se umanjuje njegova izvršnost kao instrumenta.

1.8 Učinak izostanka prigovora

Ako se prigovor ne podnese pravodobno (u roku od petnaest dana od dostave platnog naloga), stranka u čiju je korist platni nalog izdan može ponovno dostaviti nalog dužniku, koji u tom slučaju ima drugu priliku za podnošenje prigovora. Konkretno, potonji može podnijeti prigovor u roku od deset radnih dana od dana ponovne dostave naloga. U tom slučaju, prethodno navedena obustava neće se naložiti (vidjeti točku 1.7).

Ako se premaši i rok od deset dana, platni nalog stječe snagu *res judicata*, što znači ne samo da je platni nalog već i potraživanje u potpunosti valjano na temelju povijesnih i pravnih osnova navedenih u platnom nalogu.

Res judicata platnog naloga protiv kojeg prigovor nije pravodobno podnesen može se ukinuti samo s pomoću izvanrednog pravnog sredstva ponovnog pokretanja postupka. Taj je postupak moguće pokrenuti na temelju vrlo ograničenog broja, uglavnom službenih, osnova (članak 633. stavak 2. i članak 544. Zakona o parničnom postupku) te u roku utvrđenom u članku 544. stavcima 3. i 4. Zakona o parničnom postupku pred sudom koji je izdao platni nalog.

1.8.1 Što je potrebno učiniti kako bi se dobila izvršiva odluka?

Platni je nalog instrument koji je izvršan od dana njegova izdanja (članak 631. Zakona o parničnom postupku). Stoga nije potrebna nikakva druga radnja kako bi on postao izvršan te se zbog toga, ako se ne naloži obustava izvršenja, postupci izvršenja pokreću kako je ukratko izneseno u nastavku:

Nalog za izvršenje prilaže se izvorniku platnog naloga; konkretno, na početak teksta platnog naloga dodaje se rečenica „U ime grčkog naroda” te se na kraju dodaje rečenica „Svskom sudskom izvršitelju nalaže se izvršenje ove odluke itd.”; izdaje se službeni primjerak (nalog za izvršenje) te se nalog za (poziv na) plaćanje u iznosu platnog naloga potom dostavlja dužniku.

Međutim, ako se platni nalog ne dostavi u roku od dva (2) mjeseca od njegova izdanja, on prestaje biti na snazi (članak 630.A Zakona o parničnom postupku).

1.8.2 Je li ta odluka konačna ili se tuženik još može žaliti na nju?

Sudska odluka o prigovoru nije pravomoćna, ali se na nju primjenjuju sva prava na podnošenje žalbe.

Posljednji put ažurirano: 27/07/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.